

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP

MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFŐN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

1899. XXX. t.-cz.

Bizonyára nem üres teoretizálás, ha azt a kérdést fontolgatjuk, vajjon a magyar országgyűlés kezdeményezése a multnak bizonyos törvényhozási tényeire vonatkozólag teljesen szabad-e, avagy részben le van kötve. Azért is aktuális a kérdés, mert az Olaszországgal való kereskedelmi provizorium tárgyalásakor a parlamentben felvetették és a feleletek ellenkezők voltak. Az 1899. XXX. t. cikkét ugyanis holmi egészen sajtóságos, ugynevezett alaptörvényként akarták odaállítani.

Véleményünk szerint ez egy veszedelmes bécsempészés a magyar állami életbe. Ám legyenek bizonyos törvények különösen fontosak, mert az adott viszonyok közt a magyar nemzeti ügynek, a magyar nemzeti szuverénitásnak legerősebb védelmei. De, mint mondtuk, az adott viszonyok közt. Ha ezek változnak, ami egy egészséges, előrehaladó fejlődésben levő államnál magától értendő, akkor más törvényeket kell alkotni, hogy az állam új fontos létfeltételei védelem alá helyeztessenek.

Ezek az új törvények pedig a régieket lényegben és célzatban teljesen megváltoztathatják. De sem amazokat, sem emezeket nem lehet alaptörvényeknek nevezni, mert minden párt a törekvésének megfelelő törvényt alaptörvénynek állítaná oda. Alig lehet feltenni, hogy a függetlenségi pártok az 1867. XII. t.-cz.-et ily alaptörvénynek állítsák oda, legalább tavalyig nem tették, amikor ezt a törvényt az ő szándékuk és követeléseik szerint kezdték átmagyarázni.

Részükről is felmerült egyszer a gondolat, hogy a pragmática sanctio törvényét revízió alá kell venni. Tehát amit különben közjogi alaptörvénynek neveznek, olyan törvények, melyeknek parlamenti elintézéséhez más alkotmányos előfeltételek szükségesek, mint a többi törvények megváltoztatásához, Magyarországon nincsenek. Az a mesterséges definíció, melyet a parlamentben hoztak elő, hogy oly törvények legyenek, melyek közjogunk forrásait teszik, teljesen tarthatatlan, mert elméletileg közjogunk

forrásai a legkülönbözőbbek, jogilag pedig a közjog forrása tulajdonképpen csak a nép, vagy fontosabb kifejezéssel a szuverén törvényhozás, a parlament és a király.

Ez áll az 1899. XXX. t.-cz.-re is. Helytelen fogalomzavar az, mely következményeiben nagyveszélyeket idézhetne elő a parlament jogkörében, ha törvényeinket közönséges és alaptörvények szerint különböztetnénk meg. És valóban kitűnik, miután egy budapesti egyetemi tanár helyesen, egy jogakadémiai tanár pedig amazzal ellenkezően döntött, hogy az alapvizsgánál nem annyira a jelöltek tudásának mennyiségétől, mint inkább a tanár egyéniségétől függ, vajjon a jelöltet érettnak, vagy éretlennek nyilvánítják-e.

De azoknak az államférfiaknak, kik Magyarország élén állnak, nem szabad magukat tévutra vezetetni ezektől a furcsa distinctióktól és ezt a jövőben sem teszik. Éppen Magyarország oly állam, mely gyors, folytonos fejlődésben van és egészséges politika mellett e fejlődésben meg fog tartatni. De e fejlődés és az egész állami élet létfeltételei nem engedik magukat kacsaringós jogi teorémákba szorítani.

Az osztrák kabinet rekonstrukciója.

Bécs, okt. 26.

Böhm-Bawerk pénzügyminiszter kiválasztását a kabinetből egy összetűzés okozta, amely közte és Körber között volt. Az osztrák minisztertanács elhatározta, hogy azt a 74 milliót, amely katonai célokra kell, kincstárjegyekkel fedezi. Böhm-Bawerk ezt törvényellenesnek tartotta és mivel Körber nem tágitott, lemondott állásáról. Az új kabinet névsora általános meglepetést kelt; a csehek nagyon örülnek, mert két cseh ember lesz a kabinetben. Most sül ki, hogy dr. Herold és dr. Stranzky öt nappal ezelőtt Bécsben voltak és ott konferáltak és egyeztek meg Körberrel, aki a megállapodásokat és az új miniszterek kinevezési okmányát ma jelenti, illetőleg mutatja be Gödöllőn a királynak.

Bécs, okt. 26.

A Fremdenblatt írja a Körber minisztériumbeli változásokhoz: Amint az Kozel és Buquoy gróf osztályfőnökök eddigi magatartásából és tevékenységéből világosan kitetszik, kiválasztásuknál az volt a mértékadó, hogy a Körber-minisztérium

politikai jellegét semmiféle tekintetben se változtassák meg. A pártok állását ez semmiképpen sem befolyásolja.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— Saját tudósítónktól.

Budapest, 1904. okt. 26.

A harcnak vége, ma már tisztességből hadakoztak csupán. Publikum nincs. Néhány ember a jobboldalon, néhány ember a baloldalon, ebből telt ki a mai hallgatóság. Tisza István gróf, Lukács László pénzügyminiszter képviseli a kormányt; a többi miniszter távol van.

Az ülés elején *Kossuth* Ferencz *Kubik* Bélával a detronizált vitarendezővel konferált.

Rosenberg Gyula rájuk szól: »Csak nem új obstrukció készül!«

— Igen — feleli *Kubik* Béla komoly képet öltve a Rábaszabályozás megobstruáljuk. A bor után most a vizet.

— Pedig úgy tudom — folytatja *Rosenberg*, hogy ti is irtóztok a víztől.

— Kevésbé mint az olasz vinkótól, — a melyet te mint előadó beadtál nekünk — felel *Kubik*.

Egyébként csöndes mederben indult és csöndesen is folyt le a mai ülés.

Elnök: *Perczel* Dezső.

A napirendre tértek át, az olasz kereskedelmi provizoriumról szóló törvényjavaslat folytatódó tárgyalására.

Molnár Jenő a javaslat ellen beszélt.

Egry Béla szintén csak röviden akar a kérdéshez hozzászólni, mert hiszen pártjabeliei eléggé megvilágították a kérdés közjogi részét. Tagadja, hogy a javaslat közgazdasági vívmány volna; nem az addig, amíg kedvezményes vámon olasz bort be lehet az országba hozni. Majd Nagy Ferenc beszédével polemizál.

A javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés a baloldalon.)

Elnök: Több szónok nem lévén, a vitát bezárom. (Eljenzés a jobboldalon.)

Rosenberg Gyula előadó kéri, hogy a Ház vesse el a benyújtott határozati javaslatokat és a törvényjavaslatot eredeti szövegében fogadja el, valamint kéri azt is, hogy a Ház adja meg a kormánynak a felmentvényt. (Helyeslés a jobboldalon.)

Rasznyay Ferenc határozati javaslata alapján él a zárszó jogával és kéri javaslatának elfogadását.

Kossuth Ferenc szintén határozati javaslatot ajánlja elfogadásra.

Elnök: a szavazásra tesz előterjesztést. A javaslatot általános részére nézve husz képviselő szószószó szavazást kért.

A szavazást szünet előzte meg. A szünet után megejtették a szavazást.

Az egész ellenzék a javaslat ellen szavaz. A szavazáshoz bejött valamennyi miniszter.

A mikor *Szell* Kálmán nevét olvasták fel, az ellenzéken zaj támadt.

Tisza István gróf harsány hangon igennel szavaz.

Bánffy Dezső báró nemmel.

A szavazás eredménye 52 nem, 129 igen és így 77 többséggel elfogadták a javaslatot.

BAJAI HIREK.

(Saját tudósítónktól.)

Baja, okt. 26.

Szenzációs rablógyilkosság.

Egy vérfagyasztó gonosztett döntött két derék bajai iparoscsaládot gyászba, szomorúságba. Ez a gonosztett már napok óta foglalkoztatja a bajai rendőrséget és csendőrséget, valamint a szentistváni csendőrséget is, de a rejtélyes esetet kibogózni még eddig nem sikerült.

A szenzációs és megrendítő eset a következő: *Hinterreiter* Lajos és *Öcsese* János Érsekcsanádon dolgoztak. Miután a munkájukat bevégezték, gyalogszerrel indultak hazafelé. Hogy azután mi történt velük, azt csak az Isten tudja. Másnap reggel csanádi emberek az országút mellett elvonuló árokban vérbe fagyva, szétzúzott koponyával, összetört tagokkal, eszméletlen állapotban találták a két kőmivest.

Mint hogy ismerték őket, behozták hozzátartozóikhoz *Hinterreiter* Lajost beszállították a városi kórházba, hol még vasárnap délután meghalt anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna.

Öcsese János otthon fekszik és élethalál közt lebeg. Felvilágosítást nem képes adni a szerencsétlen ember; minden kérdésre azt mondja, hogy: „kis leány“. Nem tudható vajjon rablógyilkosság áldozata-e a két boldogtalan ember vagy bosszu-e. Csanádi emberek azt hiszik, hogy a szerencsétleneket idegen kocsisok támadták meg és azok verték le. Pénz nincs náluk, s így meglehet, hogy rablógyilkosság történt. A vizsgálat van hivatva világosságot vetni a rejtélyes és homályos ügyre.

— **Tifuszjárvány Baján.** Még ugyan nem állapított meg a tifusz járványszerű föllépte, de a városban szórványosan föllépő esetek aránylag nagy száma félővé teszi, hogy ez a veszedelmes baj immár nálunk is befészkelte magát. A városi közkórházban már 2—3 halálos kimeneteleű tifusz eset fordult elő és ma *Jankovics* főápoló is, aki tifusz betegek körül foglalatzkodott, ennek a halálos kórnak lett az áldozata. Városszerte is több tifuszgyanus eset merült föl, miért is a tanács sürgős közegészségügyi intézkedéseket fog folyamatba tenni.

A csendőr fegyver.

(A csendőrök és népfőlkelők harca.)

Teklafaluban a megtartott népfőlkelők szemlén Bódis János drámafoklakos ugyancsak duhajkodott. Belekötött boldog, boldogtalanba. Banicz György csendőrőrmester és Musits Mátyás csendőr rendreutasították, de az a csendőrökkel is gorombáskodott és nevét is eltagadta. A csendőrök a személyazonosság megállapítása végett a község házához akarták vezetni, de Bódis ellenszegült és az őrmester kezében a fegyvert megfogta, ezzel egyidejűleg még hatan megfogták az őrmestert, hogy lefegyverezzék. Musits csendőrt pedig elzárta a tömeg, hogy azonnal nem siethetett segítségére. Azonban a tömeget mégis sikerült a csendőröknek a korcsmából kiűriteni.

A midőn a korcsmaszobához értek vagy 15-en elkezdtek kiabálni:

— Magyarok vagyunk! és nem félünk a zsandároktól.

Az izgatásra Bódis János ismét megfogta az őrmester fegyverét, mire Szabó János, szintén drámafoklakos is segítségére ment Erre a szorongatott helyzetben levő őrmester úgy Bódist, mint Szabót hasba szurta s azzal egyidejűleg Musits szintén hátulról vesén szurta Szabót; mire mind a kettő összeesett. A vér láttára a néptömeg újból megakartá támadni a csendőröket, azonban az őrmester tüzet vezényelt, minek hallatára a tömeg szétfutott. A két sebesült pedig a földön maradt. Bódis sebesülése súlyos. Beszállították őket a szigetvári kórházba. Szabó Jánosé könnyebb.

Ugy a sérültek, mint az izgatók ellen a vizsgálat megindult.

HIREK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szombán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Oktober 29. Bezerédy István, főispán installációja.

Oktober 31. Bezerédy főispán beigtatása Baján.

November 6. és 20. Agarászversenyek.

Országos vásár. Ujvidék, október 29, 30, 31-én, Jánoshalom (Jankovác): október hó 31.

A városi bizottsági tagok választása.

A városi bizottsági tagok választása a szabadkai közéletben ma a legjelentősebb esemény. Nincs szavazó, aki, ha városunk közügyeit szentnek és sérthetetlennek tartja, ne a mostani rend megteremtőinek adná szavazatát, aki arra a pártra ne szavazna, amelyet Lipozencsics Lázár, Vojnich Gyula, Janiga János és társaik vezetnek. Ezek a férfiak és Szabadka mai polgármestere az igazságért, a város javáért dolgoznak csupán, s akik nem vezetni akarnak, hanem valamennyi polgárral együtt, válvetve dolgoznak.

Az igazságot, a mi egyenlőségünket, városunk javait juttatják dadalra, akik a december közepén megtartandó bizottsági tagok választásánál velük szavaznak, s a felburjánzott áldemokratákat figyelembe nem veszik.

A választások értesülésünk szerint december közepén lesznek,

— **Stoczek Károly temetése.** Ma délután temették Stoczek Károlyt, a Bácskai Ellenőr volt szerkesztőjét. A temetésen, melyet a város rende-

zett, megjelentek: Bóbits József kulturtanácsos, Hegedüs János tanácsos, Milassin Ignác számvevő, Vojnich Ferenc jegyző, Krizse József jegyző, Vojnich Andor, Milkó Izidor dr., Gálly György, Szigeti József, Aczél Henrik festőművész, Barta Antal dr., Heizler J. dr., Neymer Aladár, Manojlovits Adrienne, Szabados Jánosné özv. és Szabados Ilonka, Wahl Alajos, a pincér egyesület, melynek elnöke a megboldogult titkára volt, zászlóval, Weinberger Lajos, Wincze vasuti főellenőr, Domszky vendéglős, Pesti Ihsz Lajos szinigazgató, Kondor Ottó, Czeiz Máté, Szabados Sándor, Csillag Károly dr., Braun Henrik, Sziebenburger Károly, Kalmár Anlal dr., Biro János, Vajda József, Gáli Adolf építési mérnök, Pusztai Béla és még nagyon számosan. A ravatalra Gálly György és a szabadkai újságírók helyeztek koszorút. Az egyházi szertartás végeztével Dugovich Imre, lapunk szerkesztője mondott rövid bucsuztatót a koporsó felett.

— **Czorda Bódog arcképe.** Városunk nemrég elhunyt nagynevű fiának, Czorda Bódognak arcképét a városi tanácssterm részére megfestetik a közgyűlés határozata alapján. A megbízásért 3 hazai festőnk pályázott, akik közül a tanács ma Acél Henriket, a városunkban tartózkodó kiváló portraifestőt bizta meg a kép megfestésével. Acél munkájáért 1000 koronát kap tiszteletdíj.

— **Családi ünnep.** Cuci Ferenc, rendőrségi tisztviselő és neje családi körében kedves ünnepély folyt le ma este. Ma jegyezte el magának Salga Mátyás műépítő a család bájos leányát Gizellát. Ugyancsak e nap Cuci Ferenc boldog házasságának 32 éves évfordulója. A hamvadó nyár és a nyíló tavasz találkozására. Sok boldogságot!

— **Békeffy Gyula dr. gyásza.** Súlyos csapás érte dr. Békeffy Gyulát a helybeli ügyvédi kar tekintélyes tagját. Edes anyja ma estefelé hirtelen elhunyt. Az agg uriasszony Csantavérről jött be Szabadkára fiának látogatására, de a viszontlátás örömét váratlanul az örök elválás bánata váltotta fel. A köztisztviselő álló család iránt városzerte nagy a részvét. A temetés holnapután lesz.

— **Tiszaistvánfalva.** A hivatalos lap mai száma hozza, hogy a belügyminiszter megengedte, hogy a Bácsbodrogh megye területén lévő Jármos község neve *Tiszaistvánfalvára* változtassék.

— **A magyar nyelv Titelen.** A volt Csajkás-kerület központja folyó hó 22-én Szemző János főszolgabíró elnökle mellett tartott közgyűlésében, Ott Fülöp ág. ev. lelkész indítványára, elhatározta, hogy két szerb iskoláját és a most berendezett di-saes új épületét átadja állami iskola céljaira. A városban nagy örömmel fogadták a hazafias határozatot s azonnal értesítették a tanfelügyelőt.

— **Esküvő.** Holló István dr. budapesti elmeorvos ma, szombán kötött Pécsen házasságot Engel Olga kisasszonnyal. Lenkei Lajos, a Pécsi Napló felelős szerkesztőjének, kitűnő kollégánknak leányával.

— **Gyilkos merénylet.** Mai számunkban megírtuk, hogy tegnap este a Tompa-utcában egy vándor drótoztó ellen ismeretlen tettes merénylet követett el. A megindított rendőri nyomozás már kiderítette, hogy a szomszédos korcsmából kijövet veszett össze a tót legény, a kinek Szamálik Valentin a neve, ivópajtásával Bolvári György favágóval. A favágó a civódás hevében baltá-

jával ütötte fejbe a tótot, akinek állapotja egyébként már a javulás útján van.

— **Kávéház eladó,** hirdetik Budapest nagyszámú ügynökei. Miért adják el, ha életképes, kéri a közönség! A felelet egyszerű és természete. Nem tartott az Első alföldi Cognacgyár r. t kecskeméti főzdejében készült tisztán kezelt barackkülönlegességeket. Pedig ezek hiányában nem boldogulhat. Kérjen tehát minden kávéház tulajdonosa a gyárvezetőségtől Barack Híradót, mely kívánatra ingyen kapható.

— **Gyanus ebmarás.** Nyerges Klára teknőkészítő cigányasszonyt ma délután a verusicsi szállásokról jövet az uton egy szállási kutya a lábán megharapta. A rendőrségnél tett jelentést, ahol a kutya megvizsgálása iránt intézkedtek, a cigányasszony lábát pedig a mentők kötözték be.

— **RENKIVÜLI ÉRTÉKES** újdonság háziaszonyoknak és teázók részére a **Jamaicai Rumbouquet Compositiv**, mivel bárki készíthet magának házilag a leggyeszerbb uton igen finom **Jamaica Rumot.** 1 üveg ára utasítással ellátva 1—1 1/2 liter Jamaika rum készítéséhez 60 fillér. A legfinomabb **Teának** van elismerve [az [egész] világon a **POPOFF**-féle

oroszkaraván tea. Ugyiszintén valtdi Angol Rumok és Teák, Francia likörök és likör-eszenciák kaphatók Zala-

lán Bala droguistánál Szabadkán.

— **Anyakönyvi hírek.** Meghaltak: Feldstein Hermin 24 év, Czigler Gyuláné Klein Mária 20 év, Szücs Mihály 44 év, Simókovics Mária 13 hó, Vojnics P. Antalné Szkenderovics Mária 35 év, Kollár András 11 hó. Szül. 14; 6 fiu, 8 leány. Eljegyzés: Kalmár János Bérma Reginával, Storg Sándor Tumbász Ilonával, Rajcsics Pál Vujkovics Etellel, Boics Velimir Kócsy Katalinnal, Tumbász Lajos Bulyovics Etellel,

Rémes gyilkosság.

Minden emberi képzelmet felülmúló kegyetlen gyilkosság történt Osztapár közelében egy pusztán szombaton éjjel. Mikovits Sándor juhászt agyonverte bojtárja Janits Mihály.

A gyilkosság a jelzett napon éjjel történt. Mikovits Sándor egy kazal tövében pihenni tért s csakhamar elaludt. Bojtárja, akit szolgálatából elbocsájtott, már lesben volt s csak arra várt, hogy volt gazdája elaludjon. Ekkor lassan elősompolygott s botjával rácsapott az alvó ember fejére. Mikovits az ütésre nem ébredt fel, hanem eszméletét veszve hanyatt vágódott. A gyilkos erre állati dühvel addig verte fejét, amíg azt valósággal péppé nem verte.

Ezután, mint a ki jól végezte dolgát, hazament. Másnap a Hainz-féle pusztá béresei fedezték fel a borzalmasan összeroncsolt hullát és azok rögtön jelentést tettek a csendőrségnél. A gyanu nyomban az elbocsájtott bojtárra irányult, miután előzőleg már hangoztatta a véres bosszút.

A csendőrök megjelentek a lakásán s ott le is tartóztatták. Ezután a zombori kir. ügyészséget értesítette a csendőrség az esetről, melynek részéről dr. Lincinger Gyula kir. alügyész és Havel József törvényszéki orvos a helyszínére utaztak. Odakünn a holttestet felboncolták. A gyilkost pedig beszállították az ügyészség fogházába.

SZINHÁZ.

Szinigazgató jelölés.

A jelenlegi szinügyi bizottság, amelynek mandátuma ez év végével lejár, a meghirdetett pályázat alapján ma szavazással jelölt az 1905. évi szini idényre szinigazgatót. A jelölés *Pesti Ihsz* Lajos eddigi szinigazgató javára történt, 8 szavazattal 5 ellenében. Ez az öt szinügyi bizottsági tag *Szalkay* Lajos személyében találja a nagyobb garanciát a szabadkai szinügy fejlesztését illetőleg.

A városháza tanácsstermében folyt le az ülés élénk érdeklődés mellett. A bizottsági tagok közül megjelentek dr. Dembitz Lajos, dr. Jóó Aurél, Milassin Ignác (a főszámvevő helyett), Váli Gyula (a főmérnök helyett), Vermes Béla, Birkáss Gyula, dr. Purgly Sándor, Farkas Zsigmond, dr. Milkó Izidor, dr. Manojlovics Vladisláv, dr. Csillag Károly, Geiger A. Mór, Demidor Imre és Sziebenburger Károly. Dr. *Biró* Károly polgármester elnökölt, azzal nyitva meg az ülést, hogy egyedüli tárgy a szinügyi bizottság javaslata a három évre kiirt színházi pályázat tárgyában. Két kérvény érkezett be, Pestié és Szalkayé. A pályázati határidő letelte után Halmay Imre is sürgőnyileg kérte a színházat, de ez a kérelem nem volt figyelembevehető.

A kérvényeket felolvasták, valamint Szalkay igazgató pótkérvényét is, melyben egy évre kéri a színházat azzal, hogy ez idő alatt öhajtsa a közönséget működésével megismertetni és ezen időre a 8000 korona szubvencióról is lemond.

Purgly Sándor bizottsági tag felvilágosítást kér, hogy a színház ezen-tuli befogadási képessége jelezve volt e a pályázatban. Bóbits József kulturtanácsnok azzal nyugtatja meg a felszólalót, hogy ez az összes szinigazgatókkal külön tudatva lett.

Birkáss Gyula azt indítványozza, hogy a színházat csupán egy évre adják oda és ne kössék meg az új szinügyi bizottság kezét három esztendőre. Ez az indítvány egyhangulag el lett fogadva.

Vermes Béla figyelmeztetett Szalkay pótkérvényére.

Ezután megkezdődött a szavazás. A megjelent 14 tag közül 13-an szavaztak. 8-an Pesti és 5-en Szalkay mellett. Egy szavazólap üres volt.

A háború.

A háborúra vonatkozólag ma a következő táviratok érkeztek a fővárosba:

Pétevár, okt. 26.

Az orosz távirati ügynökség jelenti Karbinból mai kelettel: Alexejev helytartó tegnap császári rendeletet adott közzé, melylyel Kuropatkint nevezik ki az egész keletázsiai szárazföldi hadsereg főparancsolójává. Alexejev megmarad helytartónak.

London, okt. 26.

Az angol-orosz konfliktus a megegyezés stádiumába lépett. Az oroszok által adandó elégtétel dolgában ugyanis megegyezés jött létre. A megegyezést a következő főbb pontokba foglalták össze:

1. Az orosz kormány az incidens miatt bocsánatot kér és tévedésnek mondja az egész dolgot.

2. Teljes kárpótlást nyújt azoknak, akik megsebesültek és azok családjainak, akik életüket veszítették a hulli katasztrófa alkalmával.

3. A bűnös tisztek megkapják büntetésüket.

4. Az orosz kormány köteles garanciát nyújtani arra, hogy hasonló incidensek többé semmi szín alatt elő ne fordulhassanak és az angol hajóknak az összes tengereken békességük legyen.

Karbin, okt. 26

Alexejev helytartó napiparancsa a következőképen hangzik: Ő felsége e hó 23-án kérésemnek helyt adott és felmentett a főparancsnoki kötelességek alól Kuropatkin tábornokot nevezve ki az összes távol keleti haderőnk főparancsnokává, engem pedig meghagyott helytartói állásomban. Ez alkalommal ő felsége legmagasabb elismerésével tüntetett ki. A midőn a távol Keleten lévő szárazföldi és tengeri csapatoknak tudtára adom ő felsége legmagasabb elhatározását és császári elismerését, kötelességemnek tartom a parancsnokságom alatt álló dicsőséges csapatoknak, a melyek a hadműveletekben közvetlenül résztvettek, valóban önfeláldozó szolgálataikért és sok kiváló hőstettükért, úgy a katonáknak, mint a vezetőknek tiszta szívből köszönetet ne mondjak. Ama csapatoknak is köszönetet mondok, a melyek még nem álltak szemben az ellenséggel erejükért és a nehéz helyzetben való fáradhatatlanságukért. Mindig büszke leszek arra és a legnagyobb becsületnek fogom tartani, hogy a különös császári bizalom reám ruházta a hős csapatok legfelső vezetését, melyek zászlójukat új dicsőséggel koszorúzták. Törhetetlenül bizom abban, hogy isten segítségével csapataink leverik az erős ellenséget a cár dicsőségére és a drága haza javára.

Pétervár, okt. 26.

A Brseviya Vjedomszti jelenti Vladivosztokból tegnapi: Portarthuri jelentések szerint meg vannak győződve az erősség védői, hogy még messze van a vár elesése. Táplálék még elegendő van. A konzervkészletek még majdnem érintetlenek. Az Amur vidék koreai lakossága csendes. A koreaiak számára létesített misszió-iskolák tanulóinak száma a vladivosztoki kivételével, nem apadt meg.

TAVIRATOK.

Az udvar köréből.

Gödöllő, okt. 26. A király tegnap az egész napot lakosztályában töltötte. Lipót bajor herceg kíséretével Spalla csendőrszázadossal, Ivanics főerdésszel, Péchy járásbíróval és Tahy szolgabíróval a babahi völgyben vadászott. Ma ő felsége és Lipót bajor herceg kíséretestül Vikakutnál vadásznak. Lipót bajor herceg ma este 9 óra 12 perckor Münchenbe utazik. A király holnap reggel 5 óra 30 perckor Budapestre megy, hogy kihallgatásokat adjon, holnap délután 5-kor pedig ismét visszatér Gödöllőre.

Milán királyt megmérgezték.

Budapest, okt. 26. A belgrádi Szamouprava félhivatalos október 11-iki számában szenzációs leleplezéseket közöl dr. Gyorgyevics Vladán volt miniszterelnök, Sándor és Milán király testi-lelki jóbarátja tollából. Dr. Gyorgyevics Vladán azt állítja ezen megemlékezészerű cikkben, hogy Milán királyt megmérgezték. Monarchiánk hűséges barátja, miután visszalépett a szerbiai katonai főparancsnokságtól, tudvalevőleg súlyos beteg lett. A betegség neme tifusz

volt. A tifuszból felépült. Ezután varatlanul következett be halála, amelyről Gyorgyevics Vladán azt állítja, hogy mérgezés idézte elő s az illető, aki a mérget Milán király ételébe keverte, fiától, Sándortól 80000 koronát kapott.

A Kubelik pár cáfolata.

Budapest, okt. 26.

Ime az a sürgöny, melyet maga a Kubelik pár Londonból Széll Farkas kir. táblai tanácselnökhöz intézett, mely egyszersmind, mint a legilletékesebb cáfolat, mindenféle kőszá álhírek, rosszakaratu koholmányok véget vet, mely legutóbbi időben a szélrózsa minden irányában világgá repült. A sürgöny tartalma ez:

London, 1904. okt. 15.

Legutóbbi ujságkacsán, mely a mi válásunkkal foglalkozik, szerfelett jót neveltünk, mert bizonyos emberek úgy látszik, nagyon irigyelhetnek bennünket, mert mi a legelképzhetőbb s legboldogabb családi életet élünk; nincs az a hatalom, mely a mi szívünk boldogságát megzavarhatná. Ha a mi szerelmünk már évekkal ez előtt is nagy volt, úgy az most még sokkal nagyobb, mert mi mindketten megtaláltuk azt, amit kerestünk. Boldog gyermekeitek

János és Marina.

Angol hadihajók Fiumében.

Budapest, okt. 26. Fiuméből jelentik a Magyar Távirati Irodának: Az angol hadi flotta 4 hajója, a Venerable, Duman, Bulwark és London cirkáló, a Pioneer és Hussar torpedónaszádok a tegnapi napon altengernagygyá előléptetett Custanzo parancsnok vezetése alatt ma reggel 1/2 8 órakor horgonyt vetettek. A hadi flotta többi hajója Polába vette útját. Már a kora reggeli órákban nagy emberáradat lepte el a Riva Szapáryt, mert jóval 7 óra előtt láthatók voltak az angol hajók árbocai és azóta folyton hömpölyög az emberáradat az Adamics molóig vezető utcákon. 1/2 8 órakor 21 üdvözlő lövés jelezte a hajók megérkezését, mire a tengerészeti akadémia felállított battriái 21 lövéssel viszonozták az angolok üdvözlését. A Venerable, Duman és London az Adamics molón, a többiek a külső kikötőben vetettek horgonyt. A hajóraj egy csoportja Velencéből 14 1/2 óra alatt tette meg Fiuméig az utat. A mint a hajók kikötöttek, nyomban tisztelgett Sablita révparancsnok -- és egyben felajánlotta a hajó parancsnokának szolgálatait. 1/2 10 órakor Faber vezérőrnagy tisztelgett Custanzo altengernagynál. 10 órakor a 71. gyalogezred zászlóalja vonult az Adamics molóra diszszolgálat tételre.

A diszszázad felállítása után ugyan ezen ezred zenekara rázendített az angol himnuszra, melynek hangjai mellett vonultak az angol tisztek a városba. Az egybegyűlt néptömeg hatalmas éljenzéssel, eviva kiáltásokkal üdvözölte az angolokat. Fél 11 órakor Custanza altengernagy kíséretével a kormányzó palotájába hajtatott, a hol Roszner Ervin báró kormányzó fogadta őket.

Ugron Gábor a Házban.

Budapest, okt. 26. Ugron Gábor, a ki ellen Erdélyben merényletet követtek el, ma megjelent a képviselőházban, a hol pártkülömbőség nélkül üdvözölték szerencsés fölépülése alkalmából.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Keresd az asszonyt.

— Esküdszéki tárgyalás. —

Érdekes verdiktet hozott ma a szabadkai esküdszék. Felmentett egy embert a szándékos emberölés kísérletének vádjáról, aki megleste a felesége udvarlóját saját házában az udvarán és négy lövést intézett ellene, melyek közül kettő súlyosan megsebesítette.

Az eset, amely egy parasztdráma tárgyául szolgálhat a következő:

Schauer Antal rémi napszámos ez év június 28-án borfejtés közben ittas lett és a bor hatása megérlelte benne az elhatározást, hogy boszút áll felesége csábitóján Marin János földművesen. Hazament a lakására és már korábban e célra vásárolt revolverét elővéve a rejtekhelyéről, elment Marin házába és a kapu mögé állva megleste Marint, amint az a kapun belépett, rálőtt négyszer egymásután és azután elfutott.

A csendőrség még az nap kiderítette a tettést, aki eleinte tagadta tettét de később teljesen beismerte az okot is, amely bűnös merényletét előidézte.

A szabadkai esküdszék ma szándékos emberölés kísérlete miatt ítélkezett Schauer Antal felett, Polgár József elnöke alatt. A vádhatóságot dr. Acél Imre kir. alügyész képviselte.

Vádlott mai kihallgatása alkalmával előadja, hogy Marin János több ízben csábitgatta feleségét és egy alkalommal azt a szándékát tudatta vele, hogy a saját feleségét megmérgezi Schauert pedig agyonüti és így egymáséi lehetnek. Az asszony ezt azonnal elmondta az urának, aki azóta érthető gyűlölettel telt el felesége csábitója ellen.

Schauer né ugyanilyen értelemben tett vallomást.

Teljesen ellentétes a sértetnek vallomása. Ő rablási szándékkal vádolja a tettést és tagadja, mesének állítja a Schauerék vallomását, 500 frt kártérítést kér.

A bizonyító eljárás befejezése, a vád és védőbeszéd elhangzása után az esküdtek meghozták verdiktjüket, amely szerint Schauer Antalt nem tartják bűnösnek. A bíróság a verdik alapján vádlottat felmentette az ellene emelt vád és következményei alól.

REGÉNY CSARNOK.

A EÁNY-VOJVODA.

Irta: Dugovich Imre.

Most már hárman beszéltek a jövődők harcáról. Nedelya és Blagoj boldogságáról nem esett szó. A jövő harcok tervei családi boldogságuk megalapításának tervei voltak. Epekedtek a harcok zaja után, mint a lakodalom zenéje után, az ozman vérre, mint a szentelt vízre, mely boldogságuk zálogának fejére hul a kereszttségben. Hiszen most csak a nemzet szabadsága lehetett boldogságuk záloga.

Eközben egyenkint érkeztek meg az eljegyzésre meghívott vendégek. Tizen voltak, tizenegyediknek a Nedelja bátyja érkezett meg. Mind együtt voltak azok, akiket a sztarsina hívatott. Nem csatlakozott egyikben sem. Három apa és hét fia. Mikor az ő fia is belépett, az öreg gazda fölkelte ültéből.

— Eljöttetek, köszönöm. Ti hárman, szólt az apához, velem harcoltatok a szabadságért. Most elhoztátok a fiaitokat is, hogy ha kell vérüket ontsák nemzetünkért, hazánkért. Kettős eljegyzést ünnepelelünk Nedelyájét és Blagojójét és valamennyiünkét a bolgár szabadság nemtőjével. Az esküvőnkön az ozmanok haláhhörgése lesz a lakodalmi zene, s menyasszonyunknak száz meg száz vőlegénye vérevel pecsételi meg hűségküjét a harctéren, a szabadság áldozati oltárán.

Egyetlen öröm kiáltás volt a felelet. Majd Blagojó szólt meg.

— Testvérek! Dobra, a leányvojvoda és Rádin Bottunyanin a Sztára Plánina vojvoája küldött engem értetek. Szüksége van rátok a bolgár nemzeti ügynek. De nem csak rátok, még más százakra, akiknek velem kell jönni Dobra és a Rádin Bottunyanin táborába.

— Leszünk százan meg százan, vágott a beszédbe az egyik apa.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE

Laptulajdonosok: AZ ALAPITOK

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

Hirdetmény.

Szabodka szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a palicsi nagyvendéglő 1905 évi január hó 1-től kezdve 3 évi időtartama f. évi november hó 3-ik napján d. e. 9 órakor a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében nyilvános szóbeli árverés útján bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár: 1050 korona. Az árverezők tartoznak az árverés megkezdése előtt a kikálitási árnak 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban óvadékkal az árverező bizottság kezébe letenni.

Egyéb árverési feltételek a gazdasági ügyosztályban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Szabodkán, 1904. év október hó 17-én.

A városi tanács.

A „Kazai Számítóló és Takarékpénztár” Szövetkezet

a legelőnyösebb feltételek mellett engedélyez törlesztéses személyhitelt állami és közigazgatási hivatalnokoknak, valamint katonai tisztteknek; továbbá városi

Építkezési kölcsönöket

tervrajz és költségvetés alapján

Törlesztéses Jelzálogkölcsönöket

ház és földbirtokra 4% - 4 1/2% kamat alapján megfelelő tőke törlesztéssel 15 évtől 65 évig terjedő visszafizetésre a legmagasabb összegig

Bővebb fölvilágosítással szolgál a szegedi vezérképviselőnk: o

HALMI MÓR

„Bank és Jelzálogkölcsön üzlete” SZEGED, Bástya-utca 19.

Válaszbélyeg

